

فهرست مطالب

۱۵ پیشگفتار
۱۵ ۱. حیات بخشی
۱۶ ۲. پیشگیری
۱۷ ۳. ارباب و عبرت گیری
۱۷ ۴. اصلاح و تأدیب مجرم
۱۸ ۵. تطهیر از گناه
۱۹ ۶. حفظ مصالح
۲۱ مقدمه
۲۱ الف: جرم چیست و مجرم کیست؟
۲۳ ب: مجازات و کیفر
۲۵ بخش اول: تبیین قواعد و اصطلاحات کلیدی
۲۷ مقدمه
۲۸ فصل اول: مصلحت
۲۸ گفتار اول: مصلحت در لغت و اصطلاح
۲۸ گفتار دوم: مصلحت در کلام فقها
۳۰ گفتار سوم: جایگاه مصلحت در فقه
۳۰ الف: مصلحت در فقه اهل سنت
۳۱ ب: مصلحت در فقه امامیه
۳۳ گفتار چهارم: نقطه اشتراک و افتراق فریقین در مصلحت
۳۳ الف: نقطه اشتراک
۳۴ ب: نقطه افتراق
۳۷ گفتار پنجم: ضوابط حاکم بر مصلحت
۳۷ ۱. قطعیت
۳۷ ۲. کلیت
۳۷ ۳. مطابقت مصلحت با مقاصد شرع
۳۷ گفتار ششم: احکام فقهی مستند به مصلحت
۳۷ الف: اقتصادی
۳۸ ب) احکام قضایی

۴۲	فصل دوم: عناوین ثانویه و جایگاه آن
۴۲	مبحث اوّل: تعریف عناوین ثانویه
۴۲	الف: حکم واقعی اوّلی
۴۲	ب: حکم واقعی ثانوی
۴۳	تفاوت احکام اوّلی با احکام ثانوی
۴۳	مبحث دوّم: اقسام عناوین ثانویه
۴۴	۱. اضطرار
۴۴	الف: آیات
۴۵	ب: روایات
۴۵	ج: عقل
۴۶	۲. ضرر
۴۸	۳. حفظ نظام
۴۸	گفتار اوّل: تعریف «حفظ نظام»
۴۹	گفتار دوم: ادله ضرورت حفظ نظام
۵۱	گفتار سوّم: گستره قاعده حفظ نظام
۵۳	۴. اهم و مهم
۵۳	گفتار اول: معنای قاعده اهم و مهم
۵۳	گفتار دوّم: ادله قاعده اهم و مهم
۵۴	گفتار سوم: گستره قاعده اهم و مهم
۵۵	مبحث سوّم: نقش عناوین ثانویه در حلّ مسائل مستحدثه
۵۸	فصل سوم: حق
۵۸	گفتار اوّل: مفهوم حق
۵۹	الف: سلطنت
۶۰	ب: ملک
۶۰	ج: حکم
۶۰	گفتار دوّم: اقسام حق
۶۴	۱. حق الله خالص (محض)
۶۴	۲. حق الناس خالص (محض)
۶۴	۳. حق مشترک
۶۵	گفتار سوم: ویژگی‌های حق الله و حق الناس
۶۵	الف: ویژگی حق الناس

ب: ویژگی حق الله.....	۶۶
گفتار چهارم: نشانه های جدایی حق الله از حق الناس.....	۶۷
۱. ضرورت مطالبه حق الناس.....	۶۷
۲. امکان رسیدگی غیابی در حقوق الناس بر خلاف حق الله.....	۶۷
۳. شهادت بر شهادت.....	۶۷
۴. قضاوت براساس سوگند.....	۶۸
۵. قضاوت براساس یک شاهد.....	۶۸
۶. عدالت شاهد.....	۶۸
۷. مطلوبیت اقرار در حق الناس.....	۶۹
۸. تبرع به شهادت.....	۶۹
۹. کفالت.....	۶۹
۱۰. شفاعت.....	۶۹
۱۱. مطلوبیت تأخیر در اجرای حق الناس.....	۷۰
۱۲. مشهور فقها در قصاص.....	۷۰
۱۳. قابلیت انتقال حق الناس.....	۷۱
فصل چهارم: عفو.....	۷۲
گفتار اول: ماهیت عفو و اقسام آن.....	۷۲
۴-۱- عفو حاکم.....	۷۳
۴-۲- گذشت اشخاص.....	۷۴
گفتار دوم: موارد عفو در مجازاتهای حدی.....	۷۵
۱. جرایم قابل گذشت در حقوق.....	۷۵
۲. جرایم قابل گذشت در فقه.....	۷۶
الف) عفو حاکم در حق الله.....	۷۶
ب) عفو حاکم در حق الناس.....	۸۰
گفتار سوم: عفو در زمان غیبت.....	۸۲
فصل پنجم: نقش زمان و مکان در استنباط احکام.....	۸۴
گفتار اول: تعریف دو واژه زمان و مکان.....	۸۵
گفتار دوم: جایگاه موضوع در احکام.....	۸۷
گفتار سوم: تأثیر زمان و مکان در ملاک احکام.....	۹۰
گفتار چهارم: تأثیر زمان و مکان در اجرای حکم.....	۹۱
گفتار پنجم: نقش زمان و مکان در کلام رهبران معصوم.....	۹۲

- ۹۴..... گفتار ششم: نقش زمان و مکان در کلمات فقها
- ۹۷..... گفتار هفتم: تأثیر زمان و مکان بر احکام قضایی کیفری
- ۹۸..... فصل ششم: قاعدهٔ ذرّء
- ۹۹..... گفتار اوّل: معنای قاعدهٔ ذرّء
- ۱۰۰..... گفتار دوّم: مدارک «قاعدهٔ ذرّء»
- ۱۰۱..... گفتار سوّم: چیستی شبهه و شبهات مسقط حدّ
- ۱۰۴..... گفتار چهارم: قلمروی قاعدهٔ ذرّء
- ۱۰۴..... الف) قلمروی قاعده ذرّء در شبههٔ موضوعیه و حکمیه
- ۱۰۶..... ب) شبهه متهم یا قاضی
- ۱۰۷..... ج: شبهه در عناصر سه‌گانهٔ جرم
- ۱۰۹..... د) قلمروی قاعدهٔ ذرّء در «حدود - قصاص»
- ۱۱۲..... ه) قلمروی قاعدهٔ ذرّء در «تعزیرات»
- ۱۱۵..... فصل هفتم: تساهل و تسامح در اسلام
- ۱۱۷..... گفتار اول: سهولت دین در مرحلهٔ تقنین
- ۱۱۹..... گفتار دوم: تساهل در مرحلهٔ تقنین
- ۱۲۰..... گفتار سوم: تساهل در مرحلهٔ اجرای قانون

بخش دوم: حدود..... ۱۲۳

- ۱۲۷..... فصل اول: حدّ
- ۱۲۷..... گفتار اوّل: حدّ در لغت
- ۱۲۸..... گفتار دوّم: حدّ در قرآن
- ۱۳۱..... گفتار سوم: حدّ در کلام رهبران معصوم
- ۱۳۲..... الف: معنای لغوی
- ۱۳۲..... ب: مطلق عقوبت (اعم از حدّ یا تعزیر)
- ۱۳۴..... ج: مجازات‌های معین (به معنای اصطلاحی)
- ۱۳۵..... د: حدّ به معنای تعزیر (مجازات‌های غیر معین)
- ۱۳۶..... گفتار چهارم: حدّ در کلمات فقها
- ۱۳۸..... گفتار پنجم: حدّ در قوانین موضوعه
- ۱۳۹..... فصل دوّم: انواع جرایم حدّی
- ۱۴۰..... مبحث اوّل: زنا
- ۱۴۱..... گفتار اوّل: زنا چیست و زانی کیست؟

۱۴۲	گفتار دوّم: اقسام مجازات‌های زنا
۱۴۵	گفتار سوّم: راه‌های اثبات زنا
۱۴۵	الف) اقرار
۱۴۷	ب) شهادت شهود
۱۵۰	ج) علم قاضی
۱۵۰	گفتار چهارم: کیفیت اجرای حدّ زنا
۱۵۳	مبحث دوّم: لواط
۱۵۳	گفتار اوّل: مفهوم و مصداق لواط
۱۵۳	گفتار دوّم: راه‌های اثبات لواط
۱۵۴	گفتار سوّم: کیفر و مجازات لواط
۱۵۵	گفتار چهارم: تفخیز
۱۵۶	مبحث سوّم: مساحقه
۱۵۶	گفتار اوّل: معنای مساحقه و راه‌های اثبات آن
۱۵۶	گفتار دوّم: مجازات و کیفر مساحقه
۱۵۷	مبحث چهارم: قیادت و قوادی
۱۵۷	گفتار اوّل: معنای قیادت و راه‌های اثبات آن
۱۵۸	گفتار دوّم: کیفر و مجازات قیادت
۱۵۸	مبحث پنجم: سرقت
۱۵۹	گفتار اوّل: سرقت چیست و سارق کیست؟
۱۵۹	گفتار دوّم: تفکیک سرقت از مفاهیم مشابه
۱۵۹	الف) استلاب، اختطاف
۱۶۰	ب) اختلاس
۱۶۱	ج) طرّار
۱۶۱	د) منبج و مرقد
۱۶۱	ه) محتال
۱۶۲	گفتار سوّم: شرایط اجرای حدّ
۱۶۷	گفتار چهارم: راه‌های اثبات سرقت حدّی
۱۶۸	گفتار پنجم: کیفر و مجازات سرقت حدّی
۱۷۰	گفتار ششم: مسقطات حدّ سرقت
۱۷۱	مبحث ششم: محاربه
۱۷۲	گفتار اوّل: محاربه چیست و محارب کیست؟

- گفتار دوم: راه‌های اثبات محاربه ۱۷۶
- گفتار سوم: کیفر محارب و کیفیت اجرای آن ۱۷۸
- گفتار چهارم: موارد سقوط مجازات ۱۸۲
- الف) مرگ ۱۸۲
- ب) توبه ۱۸۲
- ج) جنون محارب ۱۸۳
- د) موارد سقوط حدّ سرقت ۱۸۴
- مبحث هفتم: ارتداد ۱۸۵
- گفتار اول: معنای ارتداد و اقسام مرتد ۱۸۵
- گفتار دوم: کیفر مجازات ارتداد ۱۸۸
- گفتار سوم: افتراق اهل سنت و امامیه ۱۹۲
- گفتار چهارم: راه‌های اثبات ارتداد ۱۹۴
- مبحث هشتم: قذف ۱۹۵
- گفتار اول: قذف چیست و قاذف کیست؟ ۱۹۶
- گفتار دوم: شرایط قذف کننده ۱۹۶
- گفتار سوم: شرایط قذف شونده (مقذوف) ۱۹۷
- گفتار چهارم: راه‌های اثبات قذف و کیفر مجازات قاذف ۱۹۸
- گفتار پنجم: موارد سقوط حدّ قذف ۲۰۰
- مبحث نهم: نوشیدن مسکرات، شرب خمر ۲۰۲
- گفتار اول: شرب مسکرات و راه‌های اثبات آن ۲۰۳
- گفتار دوم: مقدار حدّ و کیفیت اجرای آن ۲۰۳
- مبحث دهم: سب پیامبر(ص)، ادعای پیامبری و جادوگری ۲۰۴
- الف) سب پیامبر ۲۰۴
- ب) ادعای نبوت ۲۰۶
- ج) جادوگری ۲۰۶
- مبحث یازدهم: قصاص در اسلام ۲۰۷
- گفتار اول: مفهوم و ماهیت قصاص ۲۰۸
- گفتار دوم: دلایل مشروعیت قصاص ۲۱۱
- گفتار سوم: اهداف حکم قصاص ۲۱۴
- گفتار چهارم: راه‌های اثبات قصاص ۲۱۶
- الف) اقرار ۲۱۶

۲۱۶ (ب) شهادت گواهان
۲۱۸ (ج) علم قاضی
۲۱۸ (د) قسامه
۲۲۰ گفتار پنجم: اقسام قصاص
۲۲۰ الف) قصاص نفس
۲۲۱ (ب) قصاص عضو
۲۲۲ گفتار ششم: شرایط قتل موجب قصاص
۲۲۲ الف: شرایط قصاص نفس
۲۲۵ (ب) شرایط قصاص عضو
۲۲۶ گفتار هفتم: چگونگی قصاص
۲۲۷ گفتار هشتم: مسقطات قصاص
۲۲۸ مبحث دوازدهم: دیات
۲۲۹ گفتار اول: مفهوم و ماهیت دیه و ارش
۲۳۱ گفتار دوم: دلایل مشروعیت دیه
۲۳۲ الف) دیه در قرآن
۲۳۳ (ب) دیه در روایات
۲۳۴ (ج) اجماع
۲۳۴ گفتار سوم: کیفیت و چگونگی دیه و ارش
۲۳۹ فصل سوم: انواع مجازات‌های حدی
۲۳۹ الف) اعدام
۲۴۰ (ب) رجم
۲۴۰ (ج) شلاق
۲۴۱ (د) قطع عضو
۲۴۱ (ه) حبس ابد
۲۴۱ (و) به دار آویختن (صلب)
۲۴۱ (ز) تبعید
۲۴۲ (ح) کور کردن چشم
۲۴۲ (ط) سر تراشیدن
۲۴۳ فصل چهارم: اجرای حد در زمان غیبت امام معصوم
۲۴۶ گفتار اول: قائلین به جایز نبودن
۲۴۹ گفتار دوم: قائلین به جایز بودن

- گفتار سوم: دلایل قائلین به جایز بودن ۲۵۲
 گفتار چهارم: دلایل قائلین به جایز نبودن ۲۵۳
 گفتار پنجم: نقد دلایل طرفداران جایز نبودن ۲۵۵

بخش سوم: تعزیرات ۲۵۷

- درآمد ۲۵۹
 فصل اول: واژه تعزیر ۲۶۱
 گفتار اول: تعزیر در لغت ۲۶۱
 گفتار دوم: تعزیر در قرآن ۲۶۲
 گفتار سوم: تعزیر در کلام رهبران معصوم ۲۶۳
 الف) تعزیر به صورت مطلق ۲۶۳
 ب) تأدیبهی بهجای تعزیر ۲۶۴
 ج) تعزیر به معنای شلاقهای معین ۲۶۴
 د) اطلاق تعزیر به ضرب کمتر از حد ۲۶۵
 ه) تعزیر به معنای ضرب شدید ۲۶۵
 و) اطلاق تعزیر به جمع بین ضرب و غیر ضرب ۲۶۶
 ز) تعزیر به معنای مجازات معین ۲۶۷
 گفتار چهارم: تعزیر در کلام فقها ۲۶۷
 فصل دوم: قلمروی تعزیرات ۲۷۱
 گفتار اول: فقها و گستره تعزیرات ۲۷۱
 گفتار دوم: تعزیر مقدر و غیر مقدر و کیفر آن ۲۷۷
 فصل سوم: موارد جایگزینی حد و تعزیر به جای هم ۲۷۹
 گفتار اول: موارد جانشینی تعزیر بهجای حد ۲۷۹
 گفتار دوم: موارد جانشینی حد از تعزیر ۲۸۱
 گفتار سوم: موارد تشدید مجازات ۲۸۲
 ۱- جرم در زمان یا مکان مقدس ۲۸۲
 ۲- تکرار جرم ۲۸۳
 فصل چهارم: تکرار جرایم ۲۸۴
 گفتار اول: شرایط تکرار ۲۸۴
 گفتار دوم: اقوال فقها و مستندات ۲۸۵
 گفتار سوم: تکرار در جرایم تعزیری ۲۸۷

۲۸۹	گفتار چهارم: تداخل جرایم
۲۹۴	گفتار پنجم: تداخل در جرایم تعزیری
۲۹۵	گفتار ششم: اهل سنت و تداخل جرایم
۲۹۸	فصل پنجم: راههای عمومی اثبات جرایم
۲۹۸	گفتار اول: گواهان و شهود
۳۰۵	گفتار دوم: اقرار
۳۰۵	الف) تعریف اقرار
۳۰۵	ب) شرایط عمومی اقرار
۳۰۷	ج) دلیل حجیت اقرار
۳۰۸	د) فرق اقرار و گواه
۳۱۰	گفتار سوم: علم قاضی
۳۱۱	۱- حجیت مطلق
۳۱۵	۲- عدم حجیت مطلق
۳۱۵	۳- حجیت علم قاضی در حقوق الناس و عدم حجیت در حقوق الله
۳۱۵	۴- حجیت علم قاضی در حقوق الله و عدم حجیت آن در حقوق الناس
۳۱۹	فصل ششم: قرابت در مسئولیت کیفری
۳۱۹	گفتار اول: نقش قرابت در زنا
۳۲۲	گفتار دوم: تأثیر قرابت در حدّ قذف
۳۲۲	گفتار سوم: تأثیر قرابت در حدّ سرقت
۳۲۳	گفتار چهارم: نقش خویشاوندی در قتل
۳۲۵	گفتار پنجم: ترک نفقه و تأثیر قرابت
۳۲۶	گفتار ششم: تأثیر قرابت در ربا
۳۲۹	بخش چهارم: شرایط اجرای مجازاتها
۳۳۱	مقدمه
۳۳۲	فصل اول: تفاوتها و افتراقها
۳۳۲	گفتار اول: تفاوت جرایم حدّی با جرایم تعزیری
۳۳۲	الف) تفاوت حدّ و تعزیر از نظر امامیه
۳۳۸	ب) تفاوت حد و تعزیر از نظر اهل سنت
۳۴۱	گفتار دوم: تفاوت تعزیر با امر به معروف و نهی از منکر
۳۴۶	گفتار سوم: تفاوت تعزیر با تأدیب

۳۴۶	الف) تأدیب در لغت
۳۴۶	ب) تأدیب در کلام رهبران معصوم
۳۴۷	ج) تأدیب در کلام فقها
۳۴۸	د) تفاوت بین تعزیر و تأدیب
۳۴۹	گفتار چهارم: تفاوت حد با قصاص
۳۵۱	فصل دوم: سیاست جنایی اسلام
۳۵۱	گفتار اول: بزه پوشی
۳۵۱	۱. ترغیب مجرم به بزه پوشی
۳۵۲	۲. ترغیب گواهان در نهانسازی جرایم مستوجب حد
۳۵۴	گفتار دوم: تدابیر کیفر زدایی
۳۵۴	۱- توبه و نقش آن
۳۵۶	۲- قاعده درء
۳۵۷	۳- انکار پس از اقرار
۳۵۷	۴- مرگ جانی
۳۵۸	۵- مرگ بزه‌دیده
۳۵۸	گفتار سوم: شرایط اقامه کننده احکام (اعم از حد یا تعزیر)
۳۶۳	۱. افتراق فتوی از حکم
۳۶۴	۲. تجدید نظر در حکم قاضی
۳۶۶	گفتار چهارم: شرایط بزه‌کار
۳۶۹	گفتار پنجم: شرایط مجازاتهای اجراشدنی
۳۷۱	فصل سوم: زندان در اسلام
۳۷۱	گفتار اول: زندان و انگیزه‌ها
۳۷۴	گفتار دوم: دلایل مشروعیت زندان
۳۷۵	گفتار سوم: اقسام زندان
۳۸۰	گفتار چهارم: انواع زندان
۳۸۱	گفتار پنجم: ضابطه کلی فقهی
۳۸۶	نتیجه‌گیری
۳۹۱	منابع و مأخذ